



УДК 7.012:7.021.2

ДО ДЕЯКИХ ПРОБЛЕМ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ПРОЄКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ СЕРЕДОВИЩА

КУРАТОВА Марія

Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди, Україна
kaf-design@hnpu.edu.ua

Розглянуто проблеми активізації творчості при створенні дизайн-об'єктів у процесі проєктування, а також методи викладання дисциплін циклу комплексне проєктування в дизайні інтер'єру.

Ключові слова: творчий процес, інтер'єр, проєктування, дизайн-об'єкт, активізація.

ВСТУП

Ще з давніх часів людина завжди прагнула створювати щось нове. Слово «дизайн» можна вживати як синонім чогось нового, креативного, сучасного. Дизайн – це явище, що стоїть на стику мистецтва та виробництва, тому він має великий вплив на рівень розвитку виробництва, на науково-технічний прогрес, на загальний темп життя суспільства. Розвиток техніки, поява нових матеріалів мотивує і дає можливість дизайнерам удосконалювати і реалізовувати свої ідеї [1]

Сьогодні проєктування можна розглядати не тільки як робочий процес, але і як творчий процес. Творча енергія спрямована на створення особливого, своєрідного, оригінального дизайн-рішення. Розглядаючи процес творчості, можна сказати, що це діяльність спрямована на створення принципово нових, креативних матеріальних об'єктів.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Важливим в контексті обраної теми є аналіз такого актуального явища проєктної культури, як активізація творчого процесу в проєктуванні об'єктів середовища. Сьогодні на перший план виходить проблема творчості, яка стала в наші дні актуальною темою. Творчість – складний, неоднозначний, повний протиріччя процес. Творчість в дизайні особливий продукт специфічного, абстрактного і разом з тим образного мислення [2]. Цей продукт дизайнер, художник створює опираючись на основу фундаментальних знань: філософії, естетики, антропології, основ образотворчої грамотності, психології та передбачає вивчення техніки, технології, ергономіки, екології, та системного проєктування тощо. Дизайнерська діяльність проходить на



стику матеріальної і духовної сфер. Усе це говорить про практично безмежні різноманітності інтересів і можливостей дизайну.

Дизайн – це більш розвинений рід творчості, але ці два види діяльності дуже різняться і, крім того, вносять свій особливий внесок в існування один до одного. Творчість передбачає створення абсолютно нового об'єкту, а в дизайні дизайнер веде пошук нових шляхів створення і конструювання раніше задуманого об'єкту.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Комплексне проєктування як дисципліна націлена на оволодіння методикою розробки проєктів інтер'єрів та художнього конструювання їх обладнання, вміння оперативно вирішувати творчу задачу. Навчання покликане сформулювати дизайнера як творчу особистість, яка органічно поєднує в собі риси художника, інженера, організатора процесу праці – фахівця, який розуміє перспективи розвитку суспільства, здатного вирішувати творчі проблеми, ставити перед собою естетичні завдання.

У першу чергу, сучасному дизайну повинні відповідати новітні технології – це думка багатьох ведучих спеціалістів у галузі теорії та практики проєктування. Час вимагає появу нових спеціальностей, а попит породжує пропозиції. Дизайн тісно пов'язаний з проєктною культурою. Сутність дизайну нерозривно пов'язана з поняттям предметного середовища. Можна сказати, що предметне середовище – це сукупність оточуючих людину виробів і їх комплексів, які використовуються нею для організації фундаментальних процесів життєдіяльності людини.

Професійна діяльність дизайнера розвивається на соціальному ґрунті і враховує природні якості людини – інтелектуальні, естетичні, емоційні. Це визначає роль і місце дизайну в суспільстві. Функції дизайну – не тільки створити відповідний продукт, але й має координаційне, методичне, консультативне значення при створенні цього чи іншого продукту. У дизайнерів багато нових актуальних ідей, які є джерелом натхнення у творчості. Творча робота дизайнерів заснована на перетворенні навколишнього світу. Дисципліни з проєктування в навчальному процесі є важливим аспектом естетичного, творчого розвитку майбутніх дизайнерів.

Майбутній дизайнер накопичує, шукає, координує і трактує аналоги, досвід і розробки інших дизайнерів. Пропускає їх ідеї через світосприйняття власного бачення. Творчість в дизайні визначається і такими фундаментальними характеристиками, як смак і цілісність. Саме смак автора визначає ступінь поєднуваності елементів, що робить кожен дизайнерський проєкт унікальним. Елементи створеного дизайнером об'єкту повинні поєднуватися з технічними, художніми і емоційними критеріями. Можемо сказати, якщо дизайнер у процесі роботи кожен раз винаходить щось принципово нове – це буде творчість, незалежно від якості підсумкового продукту.



Завдання факультетів, які готують фахівців у галузі дизайну середовища, полягає в тому, щоб озброїти їх знаннями, напрацьованими за весь час існування дизайну, а також у тому, щоб навчити добувати і творчо використовувати ці знання.

Особливі вимоги до цих фахівців висувають зараз приватні та державні підприємства. Вони прагнуть отримати всебічно розвинутого спеціаліста, здатного творчо мислити, грамотно виконувати роботу конструктора та дизайнера. Він повинен мати нестандартне мислення, що спирається на інтуїцію.

Важливим моментом цих вимог є культура подачі своєї роботи, тому фахівець повинен у повній мірі проявити своє володіння виразними графічними засобами. В цьому полягає синтез роботи дизайнера і його здібності використовувати знання законів в образотворчому мистецтві (знання засобів композиції, теорії кольору, історії образотворчого мистецтва, історії архітектури, сучасні стильові напрями в дизайні інтер'єру тощо), а також ці знання використовувати в роботі з дизайн-об'єктом (в незалежності від виду дизайну і об'єкту).

Основу образотворчого процесу складає збалансована навчальна програма, де практика тісно пов'язана з теорією. Процес навчання здійснюється головним чином у вигляді практичних занять, які, на відміну від лекційних, формують знання, навички та вміння майбутнього фахівця у процесі суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Викладачам разом з студентами належить відшукувати, формувати, затверджувати та поширювати інтелектуальні, морально-етичні і естетичні цінності, на які повинно орієнтуватися для створення гармонійного світу [3, с.196].

Комплексний підхід у постановці та вирішенні практичних завдань за період навчання не тільки сприяє отриманню глибоких знань студентами, але й виховує повноцінних спеціалістів – дизайнерів, яким необхідно знати специфіку професії, її корені, а не тільки фантазувати та доручати втілення своїх ідей.

Курс «Комплексне дизайн-проектування» є всеохоплюючою дисципліною, яка віддзеркалює всі знання набуті студентами в стінах навчального закладу. Дизайнерське проектування як комплексна дисципліна націлена на оволодіння методикою розробки проєктів інтер'єрів та художнього конструювання їх обладнання, вміння оперативно вирішувати творчу задачу [3, с. 198].

Вивчаються різні техніки проєктної графіки, на основі чого виконуються креслення класичних і сучасних екстер'єрних та інтер'єрних об'єктів. Комп'ютерні технології дають можливість студентам урізноманітнити свої творчі пошуки.

Авторська розробка курсу дозволяє контролювати та коректувати роботу студента, починаючи з розробки фор-ескізу до кінцевого результату – плани, розгортки та перспективні зображення об'єкту від ручної графіки (начерки) до 3D зображень. Найбільш цікавою рисою означеної методики є орієнтація навчального проєктування на створення інтер'єру по реальним замовленням.



Це дає можливість студентам у процесі реального проектування відчувати всі складнощі і позитивні результати від праці з реальними замовниками та побачити свій задум реалізованим (так за проєктом студентів в ХНПУ імені Г.С.Сковороди було реалізовано проєкт студентської їдальні, який було успішно реалізовано).

ВИСНОВКИ

Спеціальність «дизайн» є актуальною на сьогоднішній день, тому що майбутнє нашої держави залежить від нашої молоді, від того наскільки уважно та відповідально ми відносимось до їх творчого розвитку та освіти. Працюючи зі студентами, розвиваючи їх здібності та працьовитість, смак та відчуття прекрасного, ми повинні сформувати плеяду українських дизайнерів, художників імена яких стануть відомими на міжнародних конкурсах, виставках, наукових олімпіадах.

Дизайнерська освіта дозволяє готувати студента для підприємств з активною творчою пізнавальною, дослідницькою та практичною діяльністю, так як дизайнер завжди повинен відчувати пульс часу, добре передбачати сучасні тенденції, течії і напрямки мистецтва. Молодий дизайнер може оцінювати будь-який свій задум через критерії оцінки проведених конкурсів, студентських олімпіад. У конкурсах, насамперед, оцінюються вміння вловити сучасні напрямки в дизайні середовища, колірні тенденції, фактурні і конструктивні рішення, використання нових форм і матеріалів, модних аксесуарів, а також, вміння прогнозувати, направляти і керувати запитами споживача.

ЛІТЕРАТУРА

1. Даниленко В.Я. Дизайн. Харків: ХДАДМ. 2003.
2. Жердев Е.В. Художественное осмысление объекта дизайна. М.: Аутопан, 1993.
3. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського. Збірник наукових праць. Випуск 12. У 3-х т. Миколаїв : МДУ, 2006. Т. 3. 266 с.

KURATOVA M.

SOME PROBLEMS OF PREPARATION OF ENVIRONMENTAL DESIGN PROFESSIONALS

The article deals with the problems of activating creativity in the creation of design objects in the design process, as well as the methods of teaching the subjects of the cycle of complex design in interior design.

Key words: *creative process, interior design, design object, revitalization, interior.*